

TURVALISUSUURIMUS: ANKEET TÄISKASVANUTELE

Tartu Ülikool

Pedagoogika osakond

t. 27/375156

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Lugupeetud vastaja!

Elu toob meie ette ühe uusi probleeme ja muresid, mõnigi kord on nendega raske toime tulla ja me tunneme end ebakindlate ja kaitsetutena. Vahel tundub, et see on meie, Eesti elu omapära, aga midagi taolist väidavad end tundvat ka meie lähemad ja kaugemad naabrid. Seda arvestades ongi Tartu ja Kuopio ülikoolides teoksil ulatuslik uurimus, mille eesmärgiks on teada saada, kuivõrd turvalise ja kaitstuna või kaitsetuna Eesti ja Soome elanikkond end tunneb.

Püüame välja selgitada, mis tekitab meie inimestes kaitsetuse ja ebakindluse tunde. Turvalisus tähendab inimesele tähtsate asjade jätkumist püsivate ja ette teadaolevatena, see on teatud kindlustunne. Kui inimesele tundub, et elusündmused toimuvad temast endast olenemata ja ettearvamatult, võib ta tunda hirmu, ebakindlust ja kaitsetust. Selle tundega tuleb igaüks omamoodi toime.

Kuna inimese turvalisus oleneb väga paljudest objektiivsetest ja subjektiivsetest asjaoludest, tuleb käesolevas uurimuses käsitleda paljusid elu tahke. Nii on ankeet üsna mahukas ja uurijad paluvad Teilt kannatlikkust kõigile küsimustele vastamiseks.

Uurimus on varem läbi viidud Eestis aastatel 1993-1994, Soomes alustati uurimuse esimest etappi aastal 1991. Praeguse küsimustiku abil püüame teada saada aja ja ka Eesti ühiskonna arengu mõjutusi eestlaste turvalisuse kujunemisele.

Andmed töödeldakse arvutil nii, et üksikisiku vastuseid eraldi ei vaadelda ega analüüsita.

Täname Teid juba ette vaevanagemise ja uurimusest osavõtu eest!

VASTAMISJUHEND:

- enamikel juhtudel tuleb Teil tõmmata ainult ring ümber sobiva vastusvariandi

- küsimustele, mille puhul ei ole vastusvariante, kirjutage vastus selleks ettenähtud joonele (kui kõik sinna ei mahu, võite kasutada ka lehe vabaks jäävaid ääri)

- vastake kõikidele küsimustele ja küsimustes sisalduvatele alaküsimustele (a), b), c)... alljärgnevalt toodud näite põhjal:

Näide:

54. Mil määral tegutsete inimsuhetes esinevate raskuste puhul järgnevalt?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemi- si palju	väga palju
a) räägin asjad selgeks	1	2	③	4
b) väldin raskeid olukordi	1	②	3	4
c) mõtlen millelegi muule	1	2	3	④
d) teen muud, mida?	1	②	3	4

654182189

I TAUSTANDMED

1. Olete?

- 1 mees
- 2 naine

2. Teie sünniaasta? _____

3. Teie elukoht (linn, maakond)? _____

4. Mitu aastat olete elanud praeguses elukohas (linnas, maakonnas)? _____

5. Teie perekonnaseis?

- 1 vallaline
- 2 vabaabielus
- 3 abielus
- 4 lahutatud või lahus elav
- 5 lesk

5b. Milline oli Teie perekonnaseis 1992. aasta algul?

- 1 vallaline
- 2 vabaabielus
- 3 abielus
- 4 lahutatud või lahus elav
- 5 lesk

6. Mitu korda olete oma elu jooksul olnud abielus või vabaabielus? _____

7. a) Mitu last Teil on? _____

b) Kui vanad on Teie lapsed? _____

c) Mitu lastelast Teil on? _____

9. Kellega koos Te elate?

- 1 elan üksi
- 2 elan koos vanematega
- 3 elan koos lapsega/lastega (üksikvanem)
- 4 elan abikaasaga (või vabaabielumehe/naisega)
- 5 elan abikaasaga (või vabaabielumehe/naisega) ja lapse/lastega
- 6 muu, mis? _____

9b. Kellega koos Te elasite 1992. aasta algul?

- 1 elasin üksi
- 2 elasin koos vanematega
- 3 elasin koos lapsega/lastega (üksikvanem)
- 4 elasin abikaasaga (või vabaabielumehe/naisega)
- 5 elasin abikaasaga (või vabaabielumehe/naisega) ja lapse/lastega
- 6 muu, mis? _____

10. Teie haridus?

- 1 algharidus
- 2 põhiharidus (mittetäielik kesk-)
- 3 keskharidus
- 4 kõrgharidus
- 5 kraadiharidus

10b. Milline oli Teie haridus 1992. aasta algul?

- 1 algharidus
- 2 põhiharidus (mittetäielik kesk-)
- 3 keskharidus
- 4 kõrgharidus
- 5 kraadiharidus

11. Teie ametikoolitus?

- 1 ei ole ametikoolitust
- 2 erialane kursus või töökohal saadud ametialane ettevalmistus
- 3 tavalises koolis saadud erialane ettevalmistus
- 4 kutsekool
- 5 kõrgkool
- 6 muu, mis? _____

11b. Milline oli Teie ametikoolitus 1992. aasta algul?

- 1 ei olnud ametikoolitust
- 2 erialane kursus või töökohal saadud ametialane ettevalmistus
- 3 tavalises koolis saadud erialane ettevalmistus
- 4 kutsekool
- 5 kõrgkool
- 6 muu, mis? _____

12. Kellena Te töötate? (kui Te enam tööl ei käi, siis endine amet)

12b. Kas Teil on tulnud oma tööelu jooksul vahetada ametit? (minna täiesti teistsugusele tööle, nt. sellisele, mis nõudis enne tööle asumist spetsiaalset ettevalmistust, ümberõppimist, osavõttu kursustest)

- 0 ma ei ole (veel) käinud tööl
- 1 olen pidanud kogu aeg sama ametit
- 2 just praegu pean plaani ametit vahetada
- 3 olen üks kord ametit vahetanud
- 4 olen kaks korda ametit vahetanud
- 5 olen kolm või enamgi korda ametit vahetanud

13. Millisesse alltoodud rühma Te kuulute?

- 1 õppur
- 2 tööline (nt. koristaja, põllutöoline)
- 3 teenistuja (n. sekretär)
- 4 erialase ettevalmistusega teenistuja (n. õpetaja, arst)
- 5 eraettevõtja
- 6 kodune
- 7 töötu
- 8 mittetöötav pensionär
- 9 muu, mis _____

13b. Millisesse alltoodud rühma Te kuulusite 1992. aasta algul?

- 1 õppur
- 2 tööline (nt. koristaja, põllutöoline)
- 3 teenistuja (n. sekretär)
- 4 erialase ettevalmistusega teenistuja (n. õpetaja, arst)
- 5 eraettevõtja
- 6 kodune
- 7 töötu
- 8 mittetöötav pensionär
- 9 muu, mis _____

14. Kui kindlalt tunnete end kuuluvat...? (rõngastage igas reas üks number)

	väga nõrgalt	võrdlemisi nõrgalt	võrdlemisi kindlalt	väga kindlalt
a) oma peresse	1	2	3	4
b) oma suguvõsasse	1	2	3	4
c) töökollektiivi	1	2	3	4
d) elukohakaaslaste hulka (majanaabrid, küla, linnaosa)	1	2	3	4
e) kogudusse	1	2	3	4
f) harrastus- või vaba-aja seltskonna hulka	1	2	3	4
g) oma linna/valla elanikkonna hulka	1	2	3	4
h) Eesti ühiskonda	1	2	3	4
i) Euroopa Liitu	1	2	3	4

15. Kas Teie korter asub:

- 1 suure linna (Tallinn, Tartu, Viljandi jt.) kesklinnas
- 2 suure linna äärelinnas
- 3 väikelinnas
- 4 muus asulas
- 5 maal

16. Missuguses majas on Teie korter?

- 1 suures kivi (paneel) majas
- 2 ühepere-elamus
- 3 ridaelamus
- 4 muu, mis? _____

16b. Missuguses majas oli Teie korter 1992. aasta algul?

- 1 suures kivi (paneel) majas
- 2 ühepere-elamus
- 3 ridaelamus
- 4 muu, mis? _____

17. Mitu korda olete täisealisena vahetanud elupaika? (linna, maakonda) _____

18. Kas Teie korter on:

- 1 oma maja või korter (erastatud)
- 2 üürikorter
- 3 allüürikorter
- 4 ametikorter
- 5 ühiselamu
- 6 hooldusasutus

16b. Kas Teie korter oli 1992. aasta algul:

- 1 oma maja või korter (erastatud)
- 2 üürikorter
- 3 allüürikorter
- 4 ametikorter
- 5 ühiselamu
- 6 hooldusasutus

19. Kust olete saanud põhilise elamisraha toimetulekuks viimase 12 kuu jooksul?

1 palk	6 töötü abiraha
2 tulud ettevõtlusest	7 lastetoetused
3 omanditulum (kinnisvaralt)	8 toimetulekutoetused
4 pension	9 stipendium, õppelaen
5 haigustoetus	10 perelt või kelleltki teiselt saadavad elatusvahendid
11 muu, mis? _____	

19b. Kuidas olete käinud tööl viimase viie aasta jooksul?

- 0 ei ole käinud tööl (õpin, pensionil jms.)
- 1 olen käinud pidevalt tööl
- 2 olen käinud tööl, kuid osa aega olen olnud sundpuhkusel
- 3 olen vahepeal olnud teatud aja töötü
- 4 olen pikka aega olnud töötü, kuid vahepeal tööle suunatud
- 5 olen olnud pidevalt/peaaegu pidevalt töötü

20. Millised on Teie (enda) kättesaadavad tulud kuus?

- 1 alla 2000 krooni
- 2 2001-4000 krooni
- 3 4001-6000 krooni
- 4 6001-8000 krooni
- 5 8001-10000 krooni
- 6 üle 10000 krooni

21. Kuidas Te oma sissetulekuga ära elate?

- 1 tulen sellise sissetulekuga vaevalt toime
- 2 minu sissetulekust jätkub keskmiseks äraelamiseks
- 3 minu sissetulek on piisav, et hästi ära elada

22. Mis on Teie pere kolm suurimat väljaminekut kuus? Märkige suurim väljaminek numbriga 1, teisel kohal olev väljaminek numbriga 2 ja kolmandal kohal numbriga 3.

- _____ kulutused eluasemele
- _____ väljaminekud söögile ja esmatarbekaupadele
- _____ kulutused õppimiseks, õppelaenu tagasimaksmine
- _____ väljaminekud vaba-ajale, harrastustele, huvialadele
- _____ lastehoidmiskulud
- _____ kulutused autole (kasutamine, liising)
- _____ tervisele minevad kulutused
- _____ muud kulud ja laenud, millised? _____

22b. Millised on viimastel aastatel olnud Teie majapidamise tulud võrreldes vältimatute väljaminekutega?

- 1 tulud on olnud suuremad kui vältimatud väljaminekud (on olnud võimalik raha säästa/kasutada mittehädavajalike asjade peale)
- 2 tuludest on jätkunud vältimatute väljaminekute tarvis (ei ole olnud võimalik raha säästa/kasutada mittehädavajalike asjade peale)
- 3 tulud on olnud väiksemad kui vältimatud väljaminekud. **Mil viisil olete toiminud?**
 - 1 on tulnud leppida madalama elatustasemega
 - 2 oleme pidanud oma vara müüma
 - 3 on tulnud võtta (lisa) võlga
 - 4 oleme pidanud loobuma oma korterist
 - 5 me ei tule enam maksudega toime (ka siis, kui kasutame eelnimetatud abinõusid)

23a. Kui tähtsad on järgmised asjad Teie jaoks?

	pole sugugi tähtis	mitte väga tähtis	on võrdlemisi tähtis	on väga tähtis	on eriti tähtis
a) eneseaustus	1	2	3	4	5
b) põnev elu	1	2	3	4	5
c) rahvuslik turvalisus	1	2	3	4	5
d) seksuaalselt ja hingeliselt küps armastus	1	2	3	4	5
e) looduse ja kunsti ilu	1	2	3	4	5
f) maailmarahu	1	2	3	4	5
g) materiaalne heaolu	1	2	3	4	5
h) heaolu, mõnus elu	1	2	3	4	5
i) õnnelikkus	1	2	3	4	5
j) pääsemine ja igavene elu	1	2	3	4	5
k) pere turvalisus	1	2	3	4	5
l) sisemine tasakaal	1	2	3	4	5
m) võrdõiguslikkus	1	2	3	4	5
n) tõeline sõprus ja head kaaslased	1	2	3	4	5
o) tunne, et olen midagi jäävat korda saatnud	1	2	3	4	5
p) vabadus	1	2	3	4	5
q) elutarkus	1	2	3	4	5
r) lugupidamine ja tunnustus teiste poolt	1	2	3	4	5
s) sõltumatus	1	2	3	4	5
t) oma turvalisus	1	2	3	4	5
u) tervis	1	2	3	4	5
v) töö	1	2	3	4	5
x) vaba aeg	1	2	3	4	5
y) looduse puhtus	1	2	3	4	5
z) ausus	1	2	3	4	5

23b. Mida peate eelnimetatud asjadest tähtsaimaks? _____

25. Kuivõrd rahul olete oma eluga käesoleval hetkel?

- 1 väga rahulolematu
- 2 võrdlemisi rahulolematu
- 3 ei ole rahulolematu, kuid pole ka rahul
- 4 olen oma eluga võrdlemisi rahul
- 5 olen oma eluga täiesti rahul

26. Ent kui Te meenutate oma elu 5 aastat tagasi ja võrdlete seda praegusega, siis mis suunas on see muutunud?

- 1 halvemas suunas
- 2 püsinud samasugusena
- 3 paremas suunas

27. Kuivõrd sageli olete Te kogunud järgmisi vaevasi?

(Rõngastage iga vastusvariandi puhul Teie jaoks õige number)

	ei kunagi	mõnikord	sageli	peaaegu kogu aeg
a) väsimust	1	2	3	4
b) ahistust või masendust	1	2	3	4
c) keskendumisraskusi	1	2	3	4
d) peavalu, kõhuvalu vms.	1	2	3	4
e) unetust	1	2	3	4
f) enesetapumõtteid	1	2	3	4
g) mälu nõrgenemist	1	2	3	4
h) kaitsetustunnet	1	2	3	4
i) üksindust	1	2	3	4

29. Kui mõtlete tagasi oma kasvuajale, siis kas enne Teie 16-aastaseks saamist:

	üldse mitte	mõningal määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) oli Teie perel pikaajalisi majanduslikke raskusi?	1	2	3	4
b) oli pereliikmete vahel tõsiseid vastuolusid?	1	2	3	4
c) oli Teie peres pikaajalisi/raskeid haigusid?	1	2	3	4
d) oli Teie peres surmajuhtumeid? Mitu?	0	1	2	3
e) oli Teie peres alkoholiprobleeme?	1	2	3	4
f) hoolitseti Teie eest?	1	2	3	4
g) elasite hooldusasutuses (lastekodus, internaatkoolis)?				

Kui mitu aastat? _____

32. Kuidas Teile tundub, kui võrd Teist hoolivad praegu?

(Kui Teil ei ole kedagi järgnevaist, siis valige vastusvariant nr. 4)

	ei sugugi	piisavalt	täiesti piisavalt	minul ei ole
a1) abikaasa	1	2	3	4
a) oma vanemad	1	2	3	4
b) oma lapsed	1	2	3	4
c) muud sugulased	1	2	3	4
d) sõbrad ja kaaslased	1	2	3	4
e) naabrid	1	2	3	4
f) ühiskond	1	2	3	4

II HAIGUS JA ÕNNETUSJUHTUMID

33. Milline on Teie enda arvates Teie tervislik seisund?

- 1 eriti hea
- 2 võrdlemisi hea
- 3 keskmine
- 4 võrdlemisi halb
- 5 eriti halb

34. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu oma võimaliku haigestumise või õnnetusjuhtumi pärast?

- 1 sugugi mitte
- 2 mõningal määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

34b. Kuidas Teile tundub, millises suunas on Teie tervis viimase viie aasta jooksul muutunud?

- 1 praegu on minu tervis *tunduvalt parem*
- 2 praegu on minu tervis *veidi parem*
- 3 minu tervis on praegu *samasugune* kui viis aastat tagasi
- 4 praegu on minu tervis *veidi halvem*
- 5 praegu on minu tervis *tunduvalt halvem*

35. Kas Teil on mõni arsti poolt diagnoositud haigus või puue?

- 1 ei (siirduge 37. küsimuse juurde)
- 2 jah, mis? _____

36. Kui Teil on kindel haigus või puue, siis millal on see kindlaks tehtud?

- 1 rohkem kui aasta tagasi
- 2 viimase aasta jooksul

37. Kas olete oma tervisliku seisundi tõttu sõltuv teiste abist?

- 1 ei (siirduge 39. küsimuse juurde)
- 2 jah

38. Kas Teid abistatakse Teie arvates piisaval määral?

- 1 ei abistata
- 2 abistatakse küll

39. Kas Teie lähikonnas on keegi, kes on oma tervisliku seisundi tõttu sõltuv Teie abist?

- 1 ei
2 jah, kes? _____

40. Kas selline abistamise kohustus väsitab Teid liigselt?

- 1 ei
2 väsitab küll

42. Mis järgmistest haigusega, õnnetusjuhtumite ja haigestumisega seoses olevatest asjadest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu? (Rõngastage need vastusvariandid)

- a invaliidistumine
b surmaoht
c töövõime tuks muutumine
d hooldusasutusse sattumine
e toimetuleku raskenemine
f raskused vajaliku abi saamisel ja raviasutusse pääsemisel
g valu ja kannatused
h pereliikmete ja teiste lähedaste elu raskenemine
I teiste abist sõltuvaks muutumine
j unustatuks, hüljatuks jäämine
k mälu nõrgenemine
l hingelise tasakaalu kadumine
m muu, mis? _____
n ükski eelnimetatud asjaoludest ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

44. Kas olete kogunud järgmisi asju? Valige need perioodid, mil olete nimetatud asju kogunud

	ei ole kogunud	olen kogunud aastal 1991 või varem	olen kogunud aastatel 1992- 1996	olen kogunud 1997/98. aasta jooksul
a) invaliidistumine	1	2	3	4
b) surmaoht	1	2	3	4
c) töövõime tuks muutumine	1	2	3	4
d) hooldusasutusse sattumine	1	2	3	4
e) toimetuleku raskenemine	1	2	3	4
f) raskused vajaliku abi saamisel ja raviasutusse pääsemisel	1	2	3	4
g) valu ja kannatused	1	2	3	4
h) pereliikmete ja teiste lähedaste elu raskenemine	1	2	3	4
l) teiste abist sõltuvaks muutumine	1	2	3	4
j) unustatuks, hüljatuks jäämine	1	2	3	4
k) mälu nõrgenemine	1	2	3	4
l) hingelise tasakaalu kadumine	1	2	3	4
m) muu, mis? _____	1	2	3	4

47b. Mil määral tegutsete/tegutseksite järgnevalt, kui Teil on mure haiguse tõttu?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) püüan mitte sellele mõelda	1	2	3	4
b) hangin teadmisi haiguse ja selle ravimise kohta (nt. raamatutest, ajakirjandusest)	1	2	3	4
c) toetun pereliikmetele ja sugulastele	1	2	3	4
d) püüan saada abi ja tuge sõpradelt ja tuttavatelt	1	2	3	4
e) süüdistan iseend oma haigestumises	1	2	3	4
f) muudan oma eluviise tervislikumaks	1	2	3	4
g) otsin abi spetsialistidelt	1	2	3	4
h) otsin teisi samasuguse haigusega inimesi (ka nt. ühenduste kaudu, kuhu on koondunud teatud diagnoosiga haiged), et siis omavahel kogemusi jagada	1	2	3	4
l) elan oma mure välja nt. nuttes	1	2	3	4
j) teen midagi sellist, mis võimaldab lõõgastuda	1	2	3	4
k) palvetan või saan muul viisil abi usust	1	2	3	4
l) otsin haiguse põhjusi elus üleelatus või elutingimustest	1	2	3	4
m) lohutan end sellega, et asjad polegi veel kõige halvemini	1	2	3	4
n) otsin haigestumisele tähendust (nt. usu abil)	1	2	3	4
o) eraldun vajadusel üksindusse	1	2	3	4
p) mõtlen, et haigestumine võimaldab sisemist arengut ja asjade nägemist uuel viisil	1	2	3	4
q) võitlen mitmel viisil haiguse vastu	1	2	3	4
r) usun, et kõik pöördub paremuse poole	1	2	3	4
s) püüan aru saada, mida olen teinud valesti, et nii juhtus	1	2	3	4
t) mõtlen meeldivamate asjadest	1	2	3	4
u) teen vajalikke muutusi oma elus (tööga, elukohaga seoses olevais asjus)	1	2	3	4
v) arutlen isekeskis selle üle, kas arstidel ikka on mind võimalik aidata	1	2	3	4
x) püüan lähedaste inimeste pärast näida muretumana kui ma tegelikult olen	1	2	3	4
y) lõõgastun alkoholi abil	1	2	3	4
z) kaotan lootuse	1	2	3	4

III INIMSUHTED

48. Mis järgmistest inimsuhetega seoses olevatest asjadest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu?

(Rõngastage vastavad vastusvariandid)

- a tähtsa inimsuhte katkemine (sõprus-, armastussuhe vms.)
- b lähedase inimese alkoholi või mõnuainete kasutamine
- c üksikhooldajaks olemine
- d abielulahutus/vabaabielu katkemine
- e lähedase inimese raske haigus
- f lähedase surm
- g oma vanemate abielulahutus/vabaabielu katkemine
- h mure oma laste elu ja tuleviku pärast
- i trüudusetus peres
- j lähedase inimese agressiivsus, vägivaldsus
- k kasvatusprobleemid
- l muu, mis _____

m miski nimetatuid ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

49b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu inimsuhete tõttu?

- 1 üldse mitte
- 2 teatud määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

49c. Millises suunas on muutunud Teie inimsuhted viimase viie aasta jooksul?

- 1 praegu on minu inimsuhted *tunduvalt paremad*
- 2 praegu on minu inimsuhted *veidi paremad*
- 3 minu inimsuhted on praegu *samasugused* kui viis aastat tagasi
- 4 praegu on minu inimsuhted *veidi halvemad*
- 5 praegu on minu inimsuhted *tunduvalt halvemad*

50. Kas Teil on tulnud läbi elada midagi järgnevaist? Valige need perioodid, mil olete nimetatud asju kogunud

	ei ole	on, aastal 1991 või varem	on, aastatel 1992-1996	on, 1997/98. aasta jooksul
a) tähtsa inimsuhte katkemine (sõprus-, armastussuhe vms.)	1	2	3	4
b) lähedase inimese alkoholi või mõnuainete kasutamine	1	2	3	4
c) üksikhooldajaks olemine	1	2	3	4
d) abielulahutus/vabaabielu katkemine	1	2	3	4
e) lähedase inimese raske haigus	1	2	3	4
f) lähedase surm	1	2	3	4
g) oma vanemate abielulahutus/vabaabielu katkemine	1	2	3	4
h) mure oma laste elu ja tuleviku pärast	1	2	3	4
l) trüudusetus peres	1	2	3	4
j) lähedase inimese agressiivsus, vägivaldsus	1	2	3	4
k) kasvatusprobleemid	1	2	3	4
l) muu, mis? _____	1	2	3	4

51. Kui palju Te tunnetate oma elus praegu?

	sugugi mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) üksindust	1	2	3	4
b) hülgamist, petmist	1	2	3	4
c) tarbetuse tunnet	1	2	3	4
d) ohtu, survet	1	2	3	4
e) armukadedust	1	2	3	4
f) raskusi suguelus	1	2	3	4
g) erandlikuks tembeldamist	1	2	3	4
h) tõrjutuks muutumist	1	2	3	4
i) kartlikkust	1	2	3	4
j) muud, mida? _____	1	2	3	4

53. Mil määral loodate/toetute alljärgnevatele, kui Teil on/oleks raskusi inimsuhetes?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) perele ja sugulastele	1	2	3	4
b) sõpradele ja tuttavatele	1	2	3	4
c) asjatundjatele/nõustajatele	1	2	3	4
d) Jumalale	1	2	3	4
e) kellelegi muule, kellele?	1	2	3	4

V4. Kas Teile tundub, et olete viimase kolme aasta jooksul kannatanud kodus hoolitsuse vähesuse all?

- 1 ei
- 2 mõnikord
- 3 pidevalt

54b. Mil määral peavad alljärgnevad väited Teie kohta paika, kui Teil on raskusi inimsuhetes või inimsuhetega seoses olevates asjades?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemi- si palju	väga palju
a) keskendun tööle või muule tegevusele	1	2	3	4
b) pean nõu ja teen kompromisse	1	2	3	4
c) teen kõik, et teine inimene muudaks oma meelt	1	2	3	4
d) vestlen teise osapoolega	1	2	3	4
e) süüdistan juhtunus iseennast	1	2	3	4
f) jätkan nii, nagu poleks midagi juhtunud	1	2	3	4
g) üritan mitte oma tundeid välja näidata	1	2	3	4
h) valan oma viha probleemi tekitanud inimesele	1	2	3	4
i) püüan otsida kuskilt arusaamist ja sümpaatiat	1	2	3	4
j) püüan unustada kogu asja	1	2	3	4
k) palun andeks või teen midagi asja parandamiseks	1	2	3	4
l) tunnistan end süüdi probleemi tekkes (kui olen ise süüdi)	1	2	3	4
m) püüan oma olukorda kergendada söömise ja joomise abil	1	2	3	4
o) muudan midagi oma tegutsemises, et olukord paraneks	1	2	3	4
p) väldin inimeste seltskonda	1	2	3	4
q) varjan teiste eest, kui halvasti on asjad minu inimsuhetes tegelikult	1	2	3	4
r) räägin oma tunnetest	1	2	3	4
s) otsin probleemile erisuguseid lahendusi	1	2	3	4
t) räägin oma inimsuhteprobleemidest asjatundjaga	1	2	3	4
u) katkestan probleemse inimsuhte	1	2	3	4
v) olen demonstratiivselt vait	1	2	3	4
x) lähen suhtlemistreeningule	1	2	3	4

IV TÖÖ JA TÖÖELU (Need, kes õpivad ja pensionärid võivad jätta sellele osale vastamata)

55. Mis järgnevaist tööga või tööeluga seoses olevatest asjadest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu?

(Rõngastage need vastusvariandid)

- a) töötus või selle oht
- b) vahetustega töö
- c) tehnika arengust tingitud muutused töös
- d) uued nõuded töö tulemuste ja intensiivsuse osas, töö uut moodi organiseerimine
- e) töö füüsiline väsitavus
- f) töö vaimne väsitavus (nt. kiire või üksluine töö)
- g) tööga liituvad ohud, puudujäägid ohutustehnikas
- h) konfliktid ja vastuolud töökohas
- i) pensionile minek
- j) töögraafiku/-sisu muutmine tööandja huvides
- k) miski eelnimetatuist ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

56b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu töö ja tööga seonduvate asjaolude tõttu?

- 1 üldse mitte
- 2 teatud määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

56c. Kuidas Teile tundub, millises suunas on viimase viie aasta jooksul muutunud Teie tööelu (s.o. kõik tööga seonduv)?

- 1 praegu on minu tööelu *tunduvalt parem*
- 2 praegu on minu tööelu *veidi parem*
- 3 minu tööelu on praegu *samasugune* kui viis aastat tagasi
- 4 praegu on minu tööelu *veidi halvem*
- 5 praegu on minu tööelu *tunduvalt halvem*

57. Kas olete kogenud järgmisi asju?

	ei ole kogenud	olen kogenud aastal 1991 või varem	olen kogenud aastatel 1992- 1996	olen kogenud 1997/98. aasta jooksul
a) töötus või selle oht	1	2	3	4
b) vahetustega töö	1	2	3	4
c) tehnika arengust tingitud muutused töös	1	2	3	4
d) uued nõuded töö tulemuste ja intensiivsuse osas, töö uut moodi organiseerimine	1	2	3	4
e) töö füüsiline väsitavus	1	2	3	4
f) töö vaimne väsitavus (nt. kiire või üksluine töö)	1	2	3	4
g) tööga liituvad ohud, puudujäägid ohutustehnikas	1	2	3	4
h) konfliktid ja vastuolud töökohas	1	2	3	4
i) pensionile minek	1	2	3	4
j) töögraafiku/-sisu muutmine tööandja huvides	1	2	3	4

58. Kui palju Te tunnetate praegu oma töös ja tööga seonduvas järgmisi asju?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) tervise nõrgenemist (töö tõttu)	1	2	3	4
b) majandusliku olukorra raskenemist	1	2	3	4
c) oma tööalase prestiiži ja positsiooni kaotamist	1	2	3	4
d) tarbetuse tunnet	1	2	3	4
e) raskusi töökoha saamisel	1	2	3	4
f) suhete halvenemist töökaaslastega	1	2	3	4
g) tõrjutust	1	2	3	4
h) hingelise tasakaalu kadumist	1	2	3	4
i) muud, mida? _____				

60. Mil määral loodate/toetute alljärgnevale, kui Teil on/oleks raskusi töös või tööga seotud asjades?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) perele ja sugulastele	1	2	3	4
b) sõpradele ja tuttavatele	1	2	3	4
c) asjatundjatele/nõustajatele	1	2	3	4
d) Jumalale	1	2	3	4
e) kellelegi muule, kellele?	1	2	3	4

61. Mil määral tegutsete töös või tööga seotud asjades esinevate raskuste puhul järgmisel viisil?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) täiendan end, õpin juurde	1	2	3	4
b) püüan mõjutada/muuta töö sisu või olukorda tööl	1	2	3	4
c) püüan muuta tööülesandeid või vahetada töökohta	1	2	3	4
d) püüan mõjutada töökohta õhkkonda	1	2	3	4
e) üritan ajutiselt tööst eemalduda	1	2	3	4
f) püüan oma töövõimet tõsta nt. füüsilise vormi parandamise abil	1	2	3	4
g) kaalun pensionile minekut	1	2	3	4
h) pöördun ametiühingu poole	1	2	3	4
l) kasutan alkoholi või muid mõnuaineid oma enesetunde parandamiseks	1	2	3	4
j) teen midagi muud, mida? _____	1	2	3	4

VI MAJANDUSLIK TOIMETULEK

=====

68. Mis järgnevaist majandusliku toimetulekuga seonduvatest asjadest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu? (Rõngastage need vastusvariandid)

- a palga ja/või ettevõtlusest saadava tulu ebapiisavus
- b pensioni ebapiisavus
- c töötü abiraha ebapiisavus
- d haigustoetuse ebapiisavus
- e muude sotsiaaltoetuste ja abirahade (sealhulgas ka invaliidsustoetus, lastetoetus, stipendium) ebapiisavus
- f pere majanduslik toimetulek
- g sotsiaaltoetuste ja kompensatsioonide saajate hulgast väljajäämine
- h väljaminekute suurus
- l kulud korterile/elamispinnale
- j üle jõu käivad võlad
- k pankrot või selle oht
- l muu, mis? _____

m mitte miski eelmainituist ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

69b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu oma majandusliku olukorra tõttu?

- 1 sugugi mitte
- 2 mõningal määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

69c. Kuidas Teile tundub, millises suunas on muutunud Teie majanduslik olukord viimase viie aasta jooksul?

- 1 praegu on minu majanduslik olukord *tunduvalt parem*
- 2 praegu on minu majanduslik olukord *veidi parem*
- 3 minu majanduslik olukord on praegu *samasugune* kui viis aastat tagasi
- 4 praegu on minu majanduslik olukord *veidi halvem*
- 5 praegu on minu majanduslik olukord *tunduvalt halvem*

70. Kas Te olete kogenud alljärgnevaid asju? Valige need perioodid, mil olete nimetatud asju kogenud

	ei ole kogenud	olen kogenud aastal 1991 või varem	olen kogenud aastatel 1992- 1996	olen kogenud 1997/98. aasta jooksul
a) palga ja/või ettevõtlusest saadava tulu ebapiisavus	1	2	3	4
b) pensioni ebapiisavus	1	2	3	4
c) töötü abiraha ebapiisavus	1	2	3	4
d) haigustoetuse ebapiisavus	1	2	3	4
e) muude sotsiaaltoetuste ja abirahade (sealhulgas ka invaliidsustoetus, lastetoetus, stipendium) ebapiisavus	1	2	3	4
f) raskused pere majandusliku toimetulekuga	1	2	3	4
g) sotsiaaltoetuste ja kompensat- sioonide saajate hulgast väljajäämine	1	2	3	4
h) väljaminekute suurus	1	2	3	4
i) kulud korterile/elamispinnale	1	2	3	4
j) üle jõu käivad võlad	1	2	3	4
k) pankrot või selle oht	1	2	3	4
m) muu, mis? _____	1	2	3	4

71. Kui palju Te tunnetate oma elus praegu järgnevaid majandusliku toimetulekuga seotud probleeme?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) ei ole võimalik muretseda sellist korterit, nagu vajaksin	1	2	3	4
b) ei jätku raha, et hoolitseda tervise eest nii, nagu vajaksin	1	2	3	4
c) ei ole raha, et muretseda sellist toitu, nagu ma vajaksin	1	2	3	4
d) mind peetakse vaeseks/peret peetakse vaeseks	1	2	3	4
e) mind peetakse võimetuks toime tulema oma/pere asjadega	1	2	3	4
f) olen sunnitud abi otsima sotsiaalabiasutustest	1	2	3	4
g) muu, mis? _____				

71b. Kui palju on Teil tulnud pärast Eesti taasiseseisvumist kokku hoida järgmistes asjades? (kui Teil ka varem pole olnud väljaminekuid mingisugustes allnimetatud asjades, valige null)

	ei ole väljaminekuid	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) elukohaga seotud väljaminekud (nt. elektri, vee jne. arvel)	0	1	2	3	4
b) väljaminekud söögile	0	1	2	3	4
c) terviseiga seotud väljaminekud	0	1	2	3	4
d) väljaminekud riietusele	0	1	2	3	4
e) väljaminekud reisimisele, liiklusele	0	1	2	3	4
f) postikulud, telefonikõned, ajalehtede tellimine	0	1	2	3	4
g) väljaminekud pere vaba-aja harrastustele	0	1	2	3	4
h) sporditegemisega seotud kulud (nt. treeningud, ujula kasutamine jms.)	0	1	2	3	4
i) kulutused ravimitele	0	1	2	3	4
j) kulutused õppimisele, enesearendamisele	0	1	2	3	4
k) laenuprotsentide tagasimaksmine	0	1	2	3	4
l) kulutused oma välimusele (nt. juuksur, kosmeetik)	0	1	2	3	4
m) kulutused kultuurile (nt. kino, teater, raamatute ostmine)	0	1	2	3	4
n) kulutused aparaatide, kodumasinate jms. ostmisele/väljavahetamisele	0	1	2	3	4

73. Mil määral loodate/toetute alljärgnevatele, kui Teil on majanduslikke raskusi?

	sugugi mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) perele ja sugulastele	1	2	3	4
b) sõpradele ja tuttavatele	1	2	3	4
c) asjatundjatele/nõustajatele	1	2	3	4
d) Jumalale	1	2	3	4
e) kellelegi muule, kellele?	1	2	3	4

74. Mil määral tegutsete järgnevalt, kui Teil on/oleks majanduslikke raskusi?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi sageli	väga sageli
a) teen lisatöid	1	2	3	4
b) äritsen	1	2	3	4
c) väldin laenamist	1	2	3	4
d) tõstan kvalifikatsiooni	1	2	3	4
e) võtan (uut) laenu	1	2	3	4
f) laenan sõpradelt/tuttavatel	1	2	3	4
g) vähendan väljaminekuid ja elan lihtsamalt	1	2	3	4
h) sõlmin kindlustuslepingu	1	2	3	4
l) üritan võita loteriil/mängin hasartmänge	1	2	3	4
j) püüan ennast võimalikult palju ise majandada (aiamaa, metsaannid vms.)	1	2	3	4
k) teeme sugulaste-tuttavatega ühistööd (nt. talgud)	1	2	3	4
l) kasutan ära sooduspakkumisi poodides ja turul	1	2	3	4
m) teen muud (nt. ostan kasutatud asju)	1	2	3	4

VII ELUKOHT JA ÜHISKOND

VII a) ELUKOHT

75. Mis järgnevatest elukohaga seotud asjadest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu?

(Rõngastage need vastusvariandid)

- a) üksi elamine
- b) üksiolemisvõimaluse/privaatsuse puudumine
- c) raskused naabritega
- d) korteri ülesütleamise/väljatõstmise oht
- e) elamine kõrvalises kohas, eemal teistest inimestest
- f) vajalike mugavuste puudumine/nappus
- g) ohtlik ümbruskond
- h) elamine saastunud ümbruses
- l) rahutu ümbrus
- j) muu, mis? _____
- k) miski eelmainitust ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

76b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu oma elukohaga seoses?

- 1 sugugi mitte
- 2 mõningal määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

76c. Kuidas Teile tundub, millises suunas on viimase viie aasta jooksul muutunud Teie elukohaga seoses olevad asjaolud?

- 1 praegu on minu elutingimused *tunduvalt paremad*
- 2 praegu on minu elutingimused *veidi paremad*
- 3 minu elutingimused on praegu *samasugused* kui viis aastat tagasi
- 4 praegu on minu elutingimused *veidi paremad*
- 5 praegu on minu elutingimused *tunduvalt paremad*

77. Kas olete kogenud alljärgnevat asju? Valige need perioodid, mil olete nimetatud asju kogenud

	ei ole kogenud	olen kogenud aastal 1991 või varem	olen kogenud aastatel 1992- 1996	olen kogenud 1997/98. aasta jooksul
a) üksi elamine	1	2	3	4
b) üksiolemisvõimaluse/privaatsuse puudumine	1	2	3	4
c) raskused naabritega	1	2	3	4
d) korteri ülesütlemise/väljatõstmise oht	1	2	3	4
e) elamine kõrvalises kohas, eemal teistest inimestest	1	2	3	4
f) vajalike mugavuste puudumine/nappus	1	2	3	4
g) ohtlik ümbruskond	1	2	3	4
h) elamine saastunud ümbruses	1	2	3	4
i) rahutu ümbrus	1	2	3	4
j) muu, mis _____	1	2	3	4

78. Mil määral loodate/toetute alljärgnevatele, kui Teil on/oleks raskusi elukohaga liitvates asjades?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) perele ja sugulastele	1	2	3	4
b) sõpradele ja tuttavatele	1	2	3	4
c) asjatundjatele/nõustajatele	1	2	3	4
d) Jumalale	1	2	3	4
e) kellelegi muule, kellele?	1	2	3	4

VII b) ÜHISKONNAPOLIITIKA

79. Mis järgmistest ühiskonnapoliitikaga seoses olevatest asjadest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu? (Rõngastage need vastusvariandid)

- a) tasuta arstiabi saamise võimaluste vähenemine
- b) kulude tõus laste koolitamisel (koolitarvete, -toidu, huvialategevuse kallinemine, õppemaksude sisseseadmine)
- c) pensioniseaduse muutumine
- d) raskused/ebaselgus seoses töötu abiraha saamisega
- e) haigustoetuse vähenemine
- f) kohtade vähenemine hooldusasutustes/lastepäevakodudes
- g) lasteasutuste maksu tõus
- h) muu, mis? _____

I miski eelmainitust ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

80b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu praegusest ühiskonnapoliitikast tulenevate muudatuste tõttu?

- 1 üldse mitte
- 2 teatud määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

80c. Kuidas Teile tundub, millises suunas on viimase viie aasta jooksul muutunud Teie olukord seoses ühiskonnapoliitiliste muudatustega?

- 1 praegu on minu olukord *tunduvalt parem*
- 2 praegu on minu olukord *veidi parem*
- 3 minu olukord on praegu *samasugune* kui viis aastat tagasi
- 4 praegu on minu olukord *veidi halvem*
- 5 praegu on minu olukord *tunduvalt halvem*

81. Kas olete kogunud järgnevaid asju? Valige need perioodid, mil olete nimetatud asju kogunud

	ei ole kogunud	olen kogunud aastal 1991 või varem	olen kogunud aastatel 1992-1996	olen kogunud 1997/98. aasta jooksul
a) tasuta arstiabi saamise võimaluste vähenemine	1	2	3	4
b) kulude tõus laste koolitamisel (koolitarvete, -toidu, huvialategevuse kallinemine, õppemaksude sisseseadmine)	1	2	3	4
c) pensioniseaduse muutumine	1	2	3	4
d) raskused/ebaselgus seoses töötu abiraha saamisega	1	2	3	4
e) haigustoetuse vähenemine	1	2	3	4
f) kohtade vähenemine hooldusasutustes/lastepäevakodudes	1	2	3	4
g) lasteasutuste maksu tõus	1	2	3	4
h) muu, mis? _____				

VII c) MUUD ÜHISKONNAGA SEOSSES OLEVAD ASJAD

83. Mis alljärgnevaist asjadest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu? (Rõngastage need vastusvariandid)

- a raskused korteri hankimisel
- b teeninduse/kaubanduse erastamine
- c ametkondliku asjaajamise keerukus, bürokratia
- d majanduslik olukord riigis
- e kõrged tulumaksud
- f muulaste suur protsent Eestis
- g narkootikumide levimine
- h isiksusevastaste kuritegude tõus (kallaletungid, vägistamised)
- l omandivastaste kuritegude tõus (vargused, sissetungid)
- j ohud liikluses roolijoodikute, kihutajate jm. tõttu
- k aids
- l muu, mis? _____
- m miski eelmainitust ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

84b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu ühiskonnaga seoses olevate asjade tõttu?

- 1 sugugi mitte
- 2 mõningal määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

85. Kas olete kogunud järgmisi asju? Valige need perioodid, mil olete nimetatud asju kogunud

	ei ole kogunud	olen kogunud aastal 1991 või varem	olen kogunud aastatel 1992-1996	olen kogunud 1997/98. aasta jooksul
a) kas olete tunda saanud ametimeeste ebaõiglust?	1	2	3	4
b) on teil olnud probleeme korteripuuduse tõttu?	1	2	3	4
c) kas Teile on pakutud narkootikume?	1	2	3	4
d) kas olete sattunud vägivalda ohvriks väljaspool kodu?	1	2	3	4
e) kas olete sattunud omandivastase kuritegevuse ohvriks (varastamine vms.)?	1	2	3	4
f) kas olete sattunud liiklusõnnetusse roolijoodiku tõttu?	1	2	3	4

87. Mil määral on Teie arvates võimalik ühiskondlike probleemide lahendamises osa võtta alljärgnevatel?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) sotsiaal- ja tervishoiuametkond (ministeerium ja selle allasutused)	1	2	3	4
b) elamu- ja kommunaalmajanduse ametkond	1	2	3	4
c) õigusabiasutused	1	2	3	4
d) ametiühingud ja -liidud	1	2	3	4
e) parteid ja poliitikud	1	2	3	4
f) vabatahtlikud liikumised	1	2	3	4
g) massiteabevahendid (lehed, raadio, TV)	1	2	3	4
h) üksikisikud	1	2	3	4
i) muu, mis? _____				

88. Mil määral tegutsete järgnevalt, kui tahate mõju avaldada ühiskondlike probleemide lahendamisele?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) osalen poliitilises tegevuses	1	2	3	4
b) võtan osa vabatahtlikest liikumistest	1	2	3	4
c) väljendan oma arvamusi kirjutades/rääkides, kõnesid pidades	1	2	3	4
d) avaldan aktiivset vastupanu (kasvõi streigin)	1	2	3	4
e) osalen hääletamisel (valimistel, referendumidel)	1	2	3	4
g) võtan ühenduse otsuste tegijatega	1	2	3	4
f) teen muud, mida? _____	1	2	3	4

VIII OLUKORD MAAILMAS

=====

89. Mis järgnevatest maailma olukorraga seoses olevatest asjaoludest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu? (Rõngastage need vastusvariandid)

- a Euroopa ühinemine
- b olukord endises Nõukogude Liidus
- c olukord mujal Ida-Euroopas
- d rassiline/rahvuslik diskrimineerimine (rõhumine)
- e sõjaohu Euroopas
- f tuumasõja oht maailmas
- g pagulaste probleem
- h terrorism
- i näljahäda arengumaades
- j muu, mis? _____

k miski eelnimetatuist ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

90b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu maailma olukorra tõttu?

- 1 sugugi mitte
- 2 mõningal määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

92. Mil määral on Teie arvates võimalik eelmainitud probleemide lahendamisele mõju avaldada alljärgnevatel?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) vabatahtlikud liikumised (nt. rahuliikumine)	1	2	3	4
b) ametkonnad	1	2	3	4
c) poliitilised parteid ja poliitikud	1	2	3	4
d) omad kaitsejõud	1	2	3	4
e) ÜRO (Ühinenud Rahvaste Organisatsioon/ ÜRO rahujõud)	1	2	3	4
f) massiteabevahendid (lehed, raadio, TV)	1	2	3	4
g) üksikisikud	1	2	3	4
h) muu, mis? _____	1	2	3	4

IX KESKKOND

93. Mis järgnevatest keskkonnaga seoses olevatest asjaoludest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu?

(Rõngastage need vastusvariandid)

- a looduse saastumine (vesi, õhk, maapind)
- b eluslooduse hävimine (metsad, loomad, taimed jne.)
- c tuumaenergia kasutamine
- d osooniauk ja kasvuhooneefekt
- e loodusõnnetused
- f muu, mis? _____
- g miski eelmainituist ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

94b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu keskkonnaga seotud asjaolude tõttu?

- 1 sugugi mitte
- 2 mõningal määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

96. Mil määral on Teie arvates võimalik keskkonnaprobleemide lahendamisele mõju avaldada alljärgnevatel?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) vabatahtlikud liikumised keskkonna kaitseks (nt. Greenpeace)	1	2	3	4
b) ametkonnad	1	2	3	4
c) poliitilised parteid ja poliitikud	1	2	3	4
d) massiteabevahendid (lehed, raadio, TV)	1	2	3	4
e) roheliste liikumine	1	2	3	4
f) loodusuurijad	1	2	3	4
f1) ökoloogiline (keskkonna)kasvatus koolis	1	2	3	4
h) tarbijad (tarbimisharjumuste muutmine)	1	2	3	4
g) muu, mis? _____	1	2	3	4

X VÄÄRTUSED JA AATED

97. Mis järgnevatest väärtuste ja hinnangutega seoses olevatest asjadest tekitavad Teis kaitsetust, ebakindlust, hirmu? (Rõngastage need vastusvariandid)

- a inimese väärtuse mõõtmine eeskätt tema töö tulemuste põhjal
- b inimeste hoolimatus teiste suhtes (ligimesearmastuse puudumine)
- c inimesed ei saa oma asju ise otsustada (vabadus väheneb)
- d sallimatus erandliku suhtes
- e poliitiline fanatism
- f usuline fanatism
- g võrdõigusetus ühiskonnas
- h muu, mis? _____

I miski eelmainituist ei tekita minus kaitsetust, ebakindlust, hirmu

98b. Mil määral tunnete Te kaitsetust, ebakindlust, hirmu väärtuste ja hinnangutega seoses olevate asjade pärast?

- 1 sugugi mitte
- 2 mõningal määral
- 3 võrdlemisi palju
- 4 väga palju

100. Mil määral on Teie arvates võimalik positiivsete väärtuste edendamisele ja toetamisele mõju avaldada alljärgnevatel?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) vabatahtlikud ideelised rühmitused (organisatsioonid)	1	2	3	4
b) kirik	1	2	3	4
b1) usulised liikumised	1	2	3	4
c) kool	1	2	3	4
c1) pere ja kodukasvatus	1	2	3	4
d) valgustustegevus ja massikommunikatsioon	1	2	3	4
e) poliitilised parteid	1	2	3	4
f) muu, mis? _____	1	2	3	4

XI ÜLDIST

102. Mil määral järgnevad väited kehtivad Teie kohta, kui Teil on probleeme ja raskusi elus?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) kaotan lootuse	1	2	3	4
b) väldin probleemile mõtlemist	1	2	3	4
c) kaalun erisuguseid võimalusi probleemi lahendamiseks	1	2	3	4
d) lepin asjaga nii, nagu ta on	1	2	3	4
e) loodan ise oma jõududega toime tulla	1	2	3	4
f) püüan näha asjade positiivset külge	1	2	3	4
g) teen midagi head vastukaaluks ebameeldivustele	1	2	3	4
h) kasutan mõnuaineid (nt. alkoholi)	1	2	3	4
l) püüan ennetada probleemide tekkimist	1	2	3	4
j) võtan osa ühisest tegevusest probleemide lahendamiseks ja oma kontrolli all hoidmiseks (kuuludes ühendustesse, organisatsioonidesse, ühiskondlikesse surverühmadesse)	1	2	3	4

103. Kui palju Teie arvates alljärgnev võib mõjutada Teie tulevikku?

	üldse mitte	teatud määral	võrdlemisi palju	väga palju
a) ise	1	2	3	4
b) pere ja lähedased	1	2	3	4
c) Eesti ühiskondlik olukord	1	2	3	4
d) maailma olukord	1	2	3	4
e) saatuse ettemääratus	1	2	3	4
f) Jumal	1	2	3	4
g) juhus	1	2	3	4
h) muu, mis?	1	2	3	4

104. Kui kujutlete oma tulevikku, siis kas see tundub...

- 1 väga ebakindla ja hirmutavana
- 2 võrdlemisi ebakindla ja hirmutavana
- 3 mitte ebakindla, aga mitte ka turvalisena
- 4 võrdlemisi turvalisena
- 5 väga turvalisena

105. Kui kaugele ette mõtlete üldiselt oma tulevikule?

- 1 ei mõtle tulevikule peaaegu mitte kunagi, elan vaid tänasele päevale
- 2 mõtlen järgnevatele nädalatele ja lähikuudele
- 3 mõtlen tulevasele aastale
- 4 mõtlen tulevikule umbes 2-5 aastat ette
- 5 mõtlen tulevikule aastate pärast

106. Kuivõrd turvalise, kaitstuna tundub Teile Teie elu praegu?

- 1 väga ebaturvaline, kaitsetu
- 2 võrdlemisi ebaturvaline, kaitsetu
- 3 mitte ebaturvaline, aga mitte ka turvaline
- 4 võrdlemisi turvaline, kaitstud
- 5 väga turvaline, kaitstud

108. Mida Te sooviksite eelnevale lisada?

SUUR TÄNU VASTUSTE EESTI!

Kuupäev: _____

Anketeerija nimi _____ aadress, telefon _____